

İSLAMÎ BANKACILIK VE FİNANSTA
GÜNCEL MESELELER
Mevcut Sistemde Direnç ve İstikrar

Angelo M. Venardos

Çeviren
Serap Turgut Umut

iktisat yayınları

İktisat Yayınları –56
İslami Finans Dizisi –9

Angelo M. Venardos, *İslami Bankacılık ve Finansa Güncel Meseleler:
Mevcut Sistemde Direnç ve İstikrar*

Çeviren: Serap Turgut Umut
Çeviri Editörü: İsmail Eriş
Yayına Hazırlayan: Emrah Yağmurlu
Musahhah: Büşra Karataş

Tasarım: Seyfullah Bayram

Çeviriye Temel Alman Metin:

Venardos, A. M. (2010). *Current issues in Islamic banking and finance: resilience and stability in the present system*. World Scientific.

Baskı: Sarıyıldız Ofset – Sertifika No.: 23593
İvedik Ağaç İşleri San. Sit.
1354. Cad. 1358. Sok. No.: 31 Ostim / Ankara
1. Baskı: İstanbul, 2020
ISBN: 978-625-7015-18-9

© İktisat Yayınları, 2020

Bütün yayın hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

İktisat Yayınları

Aziz Mahmut Hüdayi Mh., Türbekapı Sk. No:13, 34672 Üsküdar/İstanbul
Tel: +90 (216) 532 63 70
www.iktisat yayinlari.com

İktisat Yayınları Nobel Akademik Yayıncılık ve
İslam İktisadı Araştırma Merkezinin ortak markasıdır.

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

Venardos, Angelo M.

İslami Bankacılık ve Finansa Güncel Meseleler: Mevcut Sistemde Direnç ve İstikrar

1. Baskı, x + 354 s., 13.5 x 21 cm

Kaynakça ve dizin var.

ISBN: 978-625-7015-18-9

1. İslami Finans 2. İslami Bankacılık 3. Güncel Sorunlar

**İSLAMÎ BANKACILIK VE
FİNANSTA GÜNCEL MESELELER**
Mevcut Sistemde Direnç ve İstikrar

Angelo M. Venardos

Çeviren
Serap Turgut Umut

iktisat
yayınları

İslami Finans Dizisi

Bu dizide, İslami finans ile ilgili güncel eserlere yer verilmektedir. Dizide İslam ekonomisi, İslami finans ilkeleri, İslam ticaret hukukunun temel özellikleri, İslami finans kuruluşlarının felsefesi, modelleri ve araçları olmak üzere geniş bir yelpazede kitaplar yer almaktadır.

Dizide Yayınlanan Diğer Kitaplar

Muhammad Ayub, *İslami Finansı Anlamak*

Mehmet Saraç, *Finans Teorisini Yeniden Düşünmek*

Zeyneb Hafsa Orhan, *Katılım Bankacılığındaki Kâr-Zarar Ortaklığı
Enstrümanlarının Risk Analizi*

Fatih Kazancı, *Merkez Bankaları ve Faizsiz Bankacılık*

Batuhan Buğra Akartepe, *Alacak Satımı Uygulamaları ve Analizi: Varlık Yönetim
Şirketi Örneği*

Nazan Lila, *Katılım Bankalarının Murâbaha İşlemlerinde Malın Teslimi: İslam
Hukuku Açısından Bir Değerlendirme*

İsmail Cebeci, *İslam İktisadında Murâbaha: Modern Literatürdeki Tartışmalar*

Serdar Özalp, *Borsada Açığa Satış: İslam Hukuku Açısından Bir Değerlendirme*

Angelo M. Venardos

Angelo M. Venardos, Heritage Trust Grubunun kurucusu ve İcra Kurulu Başkanıdır. Kendisinin Ekonomi ve Pazarlama işletme mastırı, Hukuk yüksek lisansı (Şirketler ve Ticaret Hukuku) ve Hukuk Bilimi doktorası vardır. Güven ve Emlak Uygulayıcıları Derneği (STEP) ile aktif olarak ilgilenmektedir. 2013'ten beri Londra'da STEP Worldwide Yönetim Kurulu Direktörü olarak görev yapmaktadır. Singapur Mütevelli Dernekleri (STA), Singapur Hukuk Akademisi (SAL) ve Singapur Yönetim Direktörler Enstitüsü (SID) üyesidir. Birçok kitabın yazarlığını ve editörlüğünü yaptı. En son basılan kitapları *World's Leading Financial and Trust Centres* ve *Islamic Banking*'dir.

Serap Turgut Umut

Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünü 2008 yılında onur derecesi ile tamamladı. Akabinde yurtiçi ve yurtdışındaki muhtelif eğitim kurumlarında farklı pozisyonlarda görev aldı. Hâlihazırda sosyal ve beşeri bilimlerin çeşitli alanlarında editörlük ve tercümanlık çalışmalarına devam etmektedir.

Arfat Selvam

Genel Müdür, Arfat Selvam Alliance LLC, Singapur

Khairul A. Khairuddin

Müdür, HMR Trust Ltd, Brunei

Sukor Ashak

İş Geliştirme Müdürü, HMR Trust Ltd, Brunei

Hajah Salma Latiff

Kidemli Öğretim Görevlisi, Brunei Darussalam Üniversitesi, Brunei

Dato Dr Nik Norzrul Thani Nik Hassan Thani

Yönetim Kurulu Başkanı/Büyük Ortağı, Zaid Ibrahim & Co, Malezya

Madzlan Hussain

Hukuki Ortağı, Zaid Ibrahim & Co, Malezya

Hanim Hamzah

Hissedar, Zaid Ibrahim & Co; Dış İşleri Baş Danışmanı, Roosdiono & Partners

Tadashi Maeda

Genel Müdür, Uluslararası Şirketler İçin Japon Bankası

Mercy A. Kuo

Müdür, Asya Stratejik Programı, Ulusal Asya Araştırmaları Bürosu, Finans Merkezi, ABD

Aimi Zulhazmi Abdul Rashid

BIMB Trust Ltd, Labuan

Bilal Rasul

Mukayyit, Pakistan Menkul Kıymetler ve Borsalar Komisyonu

Aznan Hasan

Profesör, Uluslararası İslam Üniversitesi, Malezya

Shamshad Akhtar

Pakistan Rezerv Bankası Eski Müdürü ve Asya Kalkınma Bankası Müdürü

Michael Mahlknecht

Delta Hedge

Ryan Calder

Sosyoloji Bölümü, California-Berkeley Üniversitesi, ABD

İçindekiler

Önsöz	ix
Direnç ve İstikrar: Güneydoğu Asya'da Sosyoekonomik Tepki <i>Angelo M. Venardos</i>	1
Singapur'da İslami Bankacılık ve Finansın Gelişimini Destekleyen Yasal ve Düzenleyici Değişiklikler <i>Arfat Selvam</i>	19
Brunei: Sınır Ötesi İslamî Finans İçin Bir Niş Para Piyasası <i>Khairul A. Khairuddin ve Sukor Ashak</i>	49
Mudârebenin Risk Profili ve Muhasebe Yönetimi <i>Hajah Salma Latiff</i>	65
Malezya'da İslami Finansın Gelişimine İlişkin Yasal ve Düzenleyici Konular <i>Dato Dr Nik Norzrul Thani Nik Hassan Thani ve Madzlan Hussain</i>	85
İslamî Bankacılık ve Finans:Endonezya'daki Son Yasal ve Düzenleyici Gelişmeler <i>Hanum Hamzah</i>	105

Hızla Gelişen İslamî Finans Piyasasını Anlamlandırma <i>Tadashi Maeda</i>	125
Güneydoğu Asya'da İslamî Finansın Gelişimi: Amerika Birleşik Devletleri İçin Düzenleyici Zorluklar ve Fırsatlar <i>Mercy A. Kuo</i>	135
İslamî Ortaklıklar Hukuku ve Uygulamalarına Giriş ve Vade Tarihinde Bir Ortaklığın Dağıtılması <i>Angelo M. Venardos ve Aimi Zulhazmi Abdul Rashid</i>	157
Pakistan Modelinden Çıkarılan Dersler <i>Bilal Rasul</i>	179
İslamî Olarak Yapılandırılmış Ürünler: Meseleler ve Zorluklar <i>Aznan Hasan</i>	203
İslamî Bankaların Krize Karşı Duyarlılığı: Direnç ve İstikrar <i>Shamshad Akhtar</i>	247
İslamî Sermaye Piyasaları: Yatırımlar İçin Bir Büyüme Alanı <i>Michael Mahlknecht</i>	275
İslamî Finans'ta Açığa Satış Yinelenimi: Malezya ve Ötesinde Yenilikler ve Tartışmalar <i>Ryan Calder</i>	299
Dizin	345

Önsöz

Körfez İşbirliği Örgütü İslami finansın likidite havuzu olduğu gibi Güneydoğu Asya'da İslamî finansın beceri ve yeniliklerinin güç merkezidir. Son dönemlerde, piyasadan geri çağrılan sertifikalar ve şeriatla uyumsuzluklar sektörde endişe konusu olmuştur. Sektör, yeni kurulmuş olup hızla büyümektedir, bu nedenle de konvansiyonel finansmana yönelik güçlü ve sürdürülebilir bir alternatif oluşturmasını mümkün kılmak için yakından izlenmesi gerekmektedir.

Bu çalışma, İslamî finansın dünyada kazandığı hızın karşılaştığı sorunları ele alması nedeniyle güncel bir kitaptır. Yüksek riskli kriz ve kredi krizi ciddi manada dikkatlerin, bu sektörün, yaşanabilirliğine ve sürdürülebilirliğine verilmesine yol açmıştır. Zorluklar bir hayli olmalarına karşın, üstesinden gelinmez değildir. Pazar yeri sürekli olarak, Müslüman müşteriler ve bölgelerinin ötesine uzanarak genişlemektedir. İslamî finans sektörünün dünya çapında beklenen büyümesinin, 2020 yılına kadar takribi %15 olacağı tahmin edilmekte, fakat bu büyüme oranının aşılması sürpriz olmayacaktır.

Standardizasyon ve uyum, pek çok forumda mütemadiyen gündeme gelen ve İslamî finans sektöründe yer alan birçok aktif

üye ve kurum tarafından ele alınan konulardır. Zaman alacak olsa da başlangıç yapılmıştır ve birçok zeki akıl bu finans araını tesis etmeye kendilerini adanmıştır.

Dr. Angelo Venardos, İslamî finans endüstrisinde, konularında hatırı sayılır bilgi sahibi ve aktif uygulayıcılar olan bazı efsane isimlerin katkılarıyla bu çalışmanın yayınlanmasına kıymetli bir hizmet sunmuştur. Katkı sağlayanlar arasında, sektörde önde gelen avukatlar, bankacılar, düzenleyiciler ile muhasebeciler yer almakta olup, bunlardan bazıları da kendisinin şahsi arkadaşlarıdır. Bu kişiler günlük olarak teoriyi eyleme dönüştürmekte ve sektörde gelişimin en ileri noktasında bulunmaktadırlar. Sektörde güncel meseleler üzerine literatürde kaleme alınmış çok çalışma bulunmamaktadır ve bu nedenle elinizdeki çalışma, akademisyenlere, uygulamacılara, öğrencilere ve sektöre –nereydi, şu an nerede ve nereye doğru evriliyor sorularına– ilgi duyan herkese faydalı olacak güzel bir kitaptır. Makalelerin hepsi, konuyla son derece ilgilidir.

Majid Dawood
CEO, Yasaar Limited
Dubai, BAE